

ÜZENET

Amióta szellemi életünk egyre érzékelhetőbben felélénkült, sőt korunk szavára mind több területet hódít meg, halogatás helyett a feladat megoldása parancsú vált. Olyan körben, ahol a jólét kényelme, a közöny poshadt levegője, vagy az öncélúság agresszivitása nem tartja féken az időben, térben, visszhangkeltésben szélesebb igényű cselekvési szándékot, m ű h e l y t kell teremteni az alkotó számára, akár ír, akár vés, akár farag, vagy valami hajlékot épít az erő gyűjtéséhez és a termés megőrzéséhez. Amit a hétköznapi munkái értéként hordtak, vagy hordanak magukban, azt kell rögzíteni; vigyázva és hangyaszorgalommal, mert ebben a siető léptű korban minden illanó, a mű mind nehezebben tartósítható. Fel kell ismerni, hogy a holnap már más mond, újat, izgatónan ismeretlen, bizarr megfogalmazásokat ad az emberről és az időről, de lehet, hogy a tegnap nélkül sokáig légtüres térben lebeg. Ezért a múlt tárgyilagos felmérésével együtt kell haladnia a kísérletezés, útkeresés, újkeresés minden változatának, minden akkordjának. Még akkor is, ha ezekben a törekvésekben pillanatnyilag több a taszító, mint a vonzóerő.

Valami erőben volt, és valami mindig erőben van merész íveléssel a merevített beton kemény falai között. Van amikor a tömörítés gazdagít, a határokat is tágítja: mozgósít, új, eddig nem hallott hangokat szólaltat meg, mert az ember- és anyagformálásban felmerülő kérdésekre keres választ. Keresi azt, amit a múltban eltakart a hallgatás, vagy éppen a kor valóságot szépítő palástja, vagy az ismeret és kapcsolat hiánya. Ezek felismerése és érvényesítése rést vághat a visszhangtalanság falán és feloldhatja az elszigeteltségre kárhóztató kényszereket. Ezen az úton — ha most az útitársak közé beiktatjuk a toll művészt itt és ma — senki nem akar lemaradni, sem elszegényedni, amikor érzi és tudja, hogy az időadta kényszerhelyzettel bekövetkezett lemaradás még nem jelenthet teljes vereséget, sem végleges elmerülést.

A szellemi élet olyan — mindig is olyan volt —, mint a búvópatak. Hosszú hallgatás után ismét fel-feltör a kezdeményezések újabb eredményeket sejtető ígéreteivel. Nemcsak itt, mindeütt az a kérdés: ki hisz benne?!

Most azokhoz fordulunk, akik hisznek benne és fanyalgás helyett a cselekvés szándékával lépnek a hívó hang felé. Azok felé fordulunk, akik hisznek az írott szó erejében. Ha így indulunk, és figyelembe vesszük, hogy a köztünk élő alkotók termékenységével olyan igény jelentkezett és ért be, amely ezeknek a munkáknak, törekvéseknek és kísérletezéseknek rögzítését sürgeti, akkor az Üzenet létjogosultsága megokolt.

Csaknem kétévi vajúadás után azzal a hittel indul, hogy »minden tollban egy műhely van és minden foglalkozásban egy laboratórium lehetősége lappang«. Mert a mű jelenvalóságát és távolabbi visszhangját az nem teremtheti meg, ha híre egy város négy fala között marad kéziratban, vázlatokban. A közlési lehetőség pótolja a hiányt, munkára serkent, erőt kölcsönöz ahhoz, hogy az alkotó munkával foglalkozók lebontsák a hallgatással és mester-séges visszhangtalansággal elébük húzott falakat.

Mindez megköveteli, hogy a lap vajdasági, sőt szélesebb nyelvterületi jellegű irodalmi, művészeti és társadalomtudományi folyóirat legyen, amely szellemi törekvéseiben nem szűkíti le munkálkodását kizárólagos esztétikai szempontokra, nem szegődik kizárólagosan egy irodalmi irányzat vagy elmélet szolgálatába, hanem szélesen kitarja a kaput minden alkotó művész, tudós, közíró előtt, aki érdeklődéssel kíséri szellemi életünk sajátos hangú, szabadabb társulási formákat kereső törekvéseit.

Amikor a lap a mai feladatok sokaságában elkötelezettséget vállal, már programja is megköveteli a szellemi fejlődésünknek megfelelő szintet. Ezért maga a feladatvállalás teszi szükségessé, hogy folyóiratunk *m o z g a l m i* jellegű legyen: úgy segítse az alkotómunka folyamatát, hogy egyszersmind az eszmék formálásának, közös dolgaink lelkiismeretes taglalásának is fóruma lehessen.

Ennek a feladatnak a szolgálatában olyan művekre van szükség, amelyek — túl a látszatértékeken, teljességet színlelő töredékeken, szellemi morzsákon, virtuóz elme-futtatásokon — az idő kemény s egyre kíméletlenebb szorításától folyton változó, alakuló élet mai és holnapi arcának, követelményeinek, biztató lehetőségeinek és csüggesztő gyengeségeinek hitelt érdemlő megnyilatkozásai lehetnek. Ez az igény nem kötheti magát a műfajokhoz, s a lap jellegét, rovatait is sajátos feladatai szerint szeretné kialakítani, követni kulturális és társadalmi életünknek azokat az eseményeit, amelyek kimaradnak folyóirataink érdeklődési köréből.

A helyzetképet és az így összeálló körképet — az eredeti művek mellett — a megint csaknem minden területet felölelő műfordítások tehetik teljessé. Így, tehát az írókkal, költőkkel, festőkkel, szobrászokkal, zeneművészekkel, színházi életünk munkásaival, pedagógusokkal, nyelv művelőkkel, esztétákkal, a tudományok szakembereivel, történészekkel, az irodalmi riport művelőivel és közírókkal együtt mondhatjuk csak el hitelesen azt, amit üzenni kívánunk az olvasók és az alkotók széles rétegének. A mának, mindenkinek, aki az idő érverését hallgatva kész az üzeneteket felfogni és a viszontüzeneteket továbbítani a jelen emberének és az elkövetkező emberöltőnek is.

Tömerdek a tennivaló. És nem kétséges, hogy küzdelmes munka előtt állunk. Számolunk ezzel, tudván, hogy »*A m a g a s l a t o k f e l é t ö r ő k ü z d e l e m — m i n t C a m u s m o n d j a — e g y m a g a e l é g a h h o z , h o g y m e g t ö l t s e a z e m b e r i s z í v e t*«.